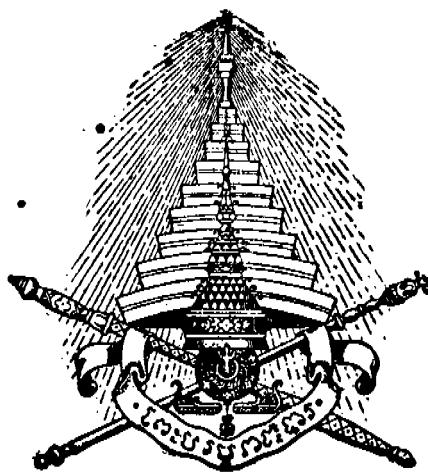

วันที่ ๑๐ วันวาคม ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๕๗๘

รัชествามนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม

สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก

มหันตเดชนดิลกรามาธิบดี

พระปักเกล้าเจ้าแผ่นดินสยาม

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนาการเป็นอดีตภาค ๒๔๗๕ พระยา
บังขุนนุนสมัย จันทรคตินิยม ปละวงศ์สุมพัตสร มหาศรี
มาส ศุภกลบังษย เศรสีดิถ สรุบคติกาล ขันวนามาส ทศ
สุรทิน สนิวาร โดยกาลบริจเนท

ເລີ່ມ ۴ ພັນຍື ຂະໂຄນ ຮາຊກົງຈານເບກຍາວັນທີ ۱۰ ຂັນວາຄມ ແກສູງ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปัตย์ มหันตเดชน
ດีຕกรรมชົບດີ ເຖິງປັບປຸງມາຮ່າງວິວສ ອັນດັບພັນພົມພົງພົງ
ກົມຕຣ ບຸຮຸ່ມຮັດນາຮັນນິກໂຮດມ ຈາຕຸວັນທະຮມມາຈັກພຣະດີຮາຊ
ສັກສົມ ອຸກໂຄສຸຫາຕໍ່ສຳຄັຫະເກຣະໜີ ຈັກຮັນຮຸ່ມນຸ້າດ ຈຸ່ພາລົງ
ກຣະຮາຊວຽງກູර ມານມຸກຢູ່ວິວສູ່ຮູ່ຂີ່ງສູ່ ຮາຊທະນາຄົມພົງ
ອຸ່ດົກຄຸມຢູ່ນິນຸ່ມ ອຸດຸລົບຄຸມຢູ່ກິນີ່ຮ່າຍ ບຸຮຸ່ມພາຊີກາສຸສາມື
ຮັນຍັດກົມຜົນວິຈີຕຣເສາກາຄຍສຣພາງຄໍ ມາຊໃນຕາມຄານທ
ສັນຍົມຕສມັນຕສມາຄມ ບຣມຮາຊສມກາຣ ທີ່ພິເຫດພາວຕາຣ
ໄພສາລເກີ່ຍຕົກຄຸນ ອຸດຸລົບສັກຕິເດືອ ສຣພເທວເສບວິຍານຸ້ກຍ
ມັງຄລດັກນເນມາຫວັຍ ສຸໂຂທີ່ຮຣມຮາຊ ອົງເນັງສີລປ່ສົກຍາ
ເດັກນາງຸ່ຫ ວິ້ຫຍຸທະສາສດຣໂກສລ ວິມລົນຮຣຍພືນິຕ ສຸງວິຕສມາ
ຈາຣ ກັກກີ່ຈຸ່ານປະດິການສຸນທຣ ປະວຽກສາສໂນປະດົມກາກ
ມູລມຸນາຕຍວຽກມາຮັນນິນ ສຣ່ານນາວິພູ້ຫໂບທໂພຍມຈຣ
ບຣມເໝຍສູ່ໂສທຣສມມຕ ເອກຮາຊຍຄສທິຄມນຣມຮາຊສມນັດ
ນພປູລເສວຕັດຕາດີ້ຕຣ ສົວ່ວຕໂນປັດກົມ ມານບຣມຮາຊ
ກີ່ເກາກີ່ມົກຕໍ່ ສຣພທະກິຄວິຫຼິຕເດືອໄໝ ສກລມໄໝສວຍມາ
ສວມນິທຣ ມເຂວ່ມທີ່ນກຣມມາຮັງຮາຊວຽງໂຮດມ ບຣມນາດ
ໜາຕີອ້າຫັນຍາສຮ້ຍ ພຸທ້າທີ່ໄຕຮັດນສຣພາວັກຍ ວິ່ມຢູ່ສັກຕົກ
ນເຮສວງຮາຊົບດີ ເນັດຕາກຮູ່ມາສື່ຕລອຫຸ່ທັບ ອິນປ່ໄນຍນຸ່ມຍກາຣ
ສກລມໄພສາລມຸກຮ້າຍຮູ່ຮັບດິນທຣ ປະມິນທຣຮຣມິກມ໌ມາຮາຊ
ຮັງຮາຊ ບຣມນາດນພົງຕຣ ພຣະປົກເກົ່າເຈົ້າອູ້ຫົວ

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๕๓๑

เสด็จออกพระที่นั่งอนันตสมาคม ท่ามกลางอุดมสันนิมาต พระบรมราชวังศานุวงศ์ และทูตานุทูตผู้แทนนานาประเทศ สมชิกสภาพผู้แทนรายอื่น เสนามาตรบราชบริพาร เพื่อเมืองนาทบงกพรั่งพร้อมกันโดยอนุกรรม

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศ ความพระราชนิรันดร์ว่า ข้าราชการทหารพลเรือน และอาณาประชาราษฎรของพระองค์ ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานรัฐธรรมนูญเพื่อให้สยามราชอาณาจักรได้มีการปกครองตามวิสัยอารยประเทศในสมัยนี้ขึ้นบัน

ทรงพระราชนิรันดร์ว่า สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินในพระบรมราชจักรร่วงศ์ ได้เสด็จถึงเคลิงถวัลยราชย์ผ่านสยามพิภพ ทรงคำเนรพระราชนิรันดร์ว่า ทรงได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญนี้ สำหรับเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ตัวยิ่งที่สั่งบูรณาญาสิทธิราชภายในทศพิธราชธรรมจรรยา ทรงท่านุชารุหะประเทศให้รุ่งเรือง ไฟบูล๊ส์สืบมาครับ ๑๕๐ ปีบริบูรณ์ ประชาชนชาวสยามได้รับพระบรมราชบูรพาภรณ์ในวิถีความเจริญนานาประการโดยลำดับ จนบัดนี้มีการศึกษาสูงขึ้นแล้ว นี้ข้าราชการประกอบด้วยบุพรีชาในรัฐบาลปีกป้าใบนาย สามารถนำประเทศชาติดีของตน ให้อันที่จะก้าวหน้าไปสู่

ເດືອນ ๔๕ ພັນ້າ ຂະຫວາງ ລາຊກິຈຈານ ແກ່ຍາວັນທີ ១០ ຊັນວາຄມ ແກ່ລະດ

ສາກລອາຮຍະຮຣມແໜ່ງ ໂດກໂດຍສ້ວສົດ ສາມຄວາມແລ້ວທີ່ຈະ
ພຣະຈາກທານພຣະບຣມພຣະຈວໂຮກາສ ໃຫ້ ຂໍ້ຈາກການແແປປະຫາ
ໜີຂອງພຣະອົງກໍ ໄດ້ມີສ່ວນມືເສີ່ງຕາມຄວາມເຫັນດີເຫັນຂອບ¹
ໃນກາງຈຣໂລງປະເທດສຍາມໃຫ້ວັນນາການໃນກາຍກາຄ້າ ຈຶ່ງ
ທຽງພຣະມຫາກຮຸດາໂປຣດເກລ້າໂປຣດກະໜ່ວມ ພຣະຈາກທານ
ຮຸດ້ອຣມນຸ້ງການປົກກອງແຜ່ນດິນສຍາມຕາມຄວາມປະສົງກໍ ເນື້ອ
ວັນທີ ២៧ ມິຖຸນາຍນ ພຸທະສັກຮາຊ ២៥៧៥ ເປັນການຂ້ວກຮາວ
ພອໃຫ້ສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ ແລະຄະກຽມກາຮາຍງູຮ ໄດ້
ຈັດຮູ່ປັນດຳເນີນປະສາດໂນນາຍໃຫ້ ເໝາະສົມແກ່ທີ່ໄດ້ປັບປຸງ
ການປົກກອງໃໝ່ ຄວັນແລ້ວ ໂປຣດເກລ້າໂປຣດກະໜ່ວມໃຫ້
ສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮປັບປຸງກັນວ່າງພຣະຈາກທຳນົດທັງໝົດຮຸດ້ອຣມນຸ້ງ
ອັນຈະພຶ້ງຕົງເປັນຫລັກຄາວົງແໜ່ງປະສານວິທີຕ່ອໄປ ຫຼົງສກາ
ຜູ້ແທນຮາຍງູຮໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງອຸນຸກຽມກາຮັບຄະຫຸນໜຶ່ງປະກອບກາຮ
ວ່າງຮຸດ້ອຣມນຸ້ງນີ້

ນັດນີ້ ອຸນຸກຽມກາຮໄດ້ ເຮັບເຮັງຮຸດ້ອຣມນຸ້ງຈະບັນຄາວ
ສັນອງພຣະເທົ່າພຣະຄຸນສຳເຮົ່າງລົງດ້ວຍຕື່ ນຳເສັນອສກາຜູ້ແທນ
ຮາຍງູຮ ແລະສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮໄດ້ ພິຈາລາມປັບປຸງລາງມຸດຕິແລ້ວ
ຈຶ່ງທຸລເກລ້າທຸລກະໜ່ວມຄວາຍກຳປັບປຸງແນະນຳດ້ວຍຄ່ວາມຢືນ
ບອນພຣ້ວມທີ່ຈະຕຣາເປັນຮຸດ້ອຣມນຸ້ງການປົກກອງແຜ່ນດິນໄດ້

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ หน้า ๕๓๓

เนื่องและทรงพระราชนิพัทธ์ถ้วนทั่วกรุงศรีฯ ความเดียว ทรงพระราชนิพัทธ์ให้เป็นสมควรพระราชนิพัทธ์บรมราชานุมติ

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นอ gele แห่งพระมหาป้อมสั่งให้ตรัสรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม ประสีที่ประสาทประกาศพระราชนิพัทธ์แก่ประชาชนของพระองค์ ให้ดำรงอิสสระเชิงไถ่โดยบริบูรณ์ ดังต่อไปนี้เป็นต้นไป

ขอให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรของเรานี้ จงเป็นหลักที่สถาพรสติประดิษฐานสมรรถภาพอันประเสริฐ เป็นป้อมเกิดความผาสุกสันติคุณวินิจฉารศแก่อาณาประชานตลอดเจ้านี้ยรากลประวัติ นำประเทศสยามบรรลุสรรพพิพัฒนาชัยมงคล อเนกศุภผลสกัดเก็บตีบศมให้พาร ขอให้พระบรมราชวงศานุวงศ์ และข้าราชการทั้งทหารพลเรือนทุกอาณาประชาราษฎร จงมีความสมัครสโนมสหเป็นเอกฉันท์ในอันจะรักษาปัจฉิมติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามนี้ ให้ยืนคงอยู่คู่กับสยามรัฐราชสืบมา ทราบเท่ากัลปาวานสมดั่งพระบรมราชประณิธาน ทุกประการเทอญ

เดือน ๔๖ หน้า ๕๓๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕

บททั่วไป

มาตรา ๑ สยามประเทศเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้

ประชาชนชาวสยามไม่ว่าเหล่ากำเนิดหรือศักดิ์สิทธิ์ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้ เสมอถัน

มาตรา ๒ อำนาจของปresident ย่อมมาจากปวงชนชาวสยาม พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑

พระมหากษัตริย์

มาตรา ๓ องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการ ผู้ใจจะละเอียดมิได้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ต้องทรงเป็นพุทธมานะ และทรงเป็นอัครศาสนบูรณะ

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งขอมทัพสยาม

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนี้ที่บัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๕๓๕

มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะ
รัฐนตรี

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล
ที่ได้แต่งตั้งตามกฎหมาย

มาตรา ๙ การสืบราชสมบัติท่านว่าให้เป็นไปโดยนัย
แห่งกฎหมายเทียบราศว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พ.ศ. ๒๕๖๓
และประกอบด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๐ ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ใน
ราชอาณาจักร หรือด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งจะทรงบริหารพระ
ราชภาระไม่ได้ จะได้ทรงตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็น
คณะชั้นให้เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ด้วยความ
เห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากพระมหากษัตริย์มิได้
ทรงตั้งหรือไม่สามารถจะทรงตั้งได้ไว้ ท่านให้สภาผู้แทน
ราษฎรปรึกษากันตั้งขึ้น และในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎร
ยังมิได้ตั้งผู้ใด ท่านให้คณะรัฐนตรีกระทำหน้าที่นั้นไป
ชั่วคราว

มาตรา ๑๑ พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นหมื่นจนเจ้าชัน
ไปโดยคำแนะนำหรือโดยแต่งตั้งก็ตาม ย้อมดำรงอยู่ในฐานะ
เห็นอกราเมือง

ເລີ່ມ ແກ້ໄຂ ນັ້ນ ແລະ ຕາມ ຮາຊກິຈຈານບໍລິສັດ ວັນທີ ១០ ຂັ້ນວາຄມ ແກ້ໄຂ

ໜ້າມວັດ ແກ້ໄຂ

ສຶກສືແລະ ນັ້ນທີ່ຂອງ ຊະນະ ຂາວສຍາມ

ມາຕຣາ ១២ ກາຍໃນນັ້ນຄັບແໜ່ງນທີ່ບໍ່ຜູ້ທີ່ໃນຮູ້ຮ່ວມນຸ່ງ
ນີ້ ບຸກຄລຢ່ອມເສມອກັນໃນກູ້ມາຍ ສ້ານັ້ນ ດຣສັກດີໂດຍ
ກຳເນີດກີ່ ໂດຍແຕ່ງຕັ້ງກີ່ ທີ່ ຢ່ອໂດຍປະກາດອື່ນໄດແກີ່
ໄມ່ກະທຳໃຫ້ເກີດເອກສຶກສືອ່າງໃດເລັຍ

ມາຕຣາ ១៣ ບຸກຄລຢ່ອມມີເສົ່າກາພບຮົບຮູ້ຮົນໃນການຄົ່ອ
ສາສາ ຢ່ອດີທີ່ໃດ ແລະ ຢ່ອມມີເສົ່າກາພໃນການປັບປຸງຕິພິບ
ກຽມຕາມຄວາມເຂົ້າຄ້ອຂອງຕົນ ເມື່ອໄມ່ເປັນປົງບັກໆທ່ອງນັ້ນທີ່
ຂອງພລເມືອງແລະ ໄມເປັນການັດຕໍ່ອຄວາມສົງເວີນຮ້ອຍຮ່ອງ
ສິລະຮ່ວມຂອງປະຊາຊານ .

ມາຕຣາ ១៤ ກາຍໃນນັ້ນຄັບແໜ່ງນທກູ້ມາຍບຸກຄລຢ່ອມມີ
ເສົ່າກາພບຮົບຮູ້ຮົນໃນຮ່າງກາຍ ເຄຫສດານ ທັຮພົມສິນ ກໍາຮຸດ
ການເຊີຍ ການໂມຍພາ ການສຶກຍາອບຮນ ການປະໜຸນໂດຍເປີດ
ເພຍ ການຕັ້ງສາມາຄມ ກາຮອາຊື່ພ

ມາຕຣາ ១៥. ບຸກຄລມີໜັ້ນທີ່ເຄາຮພຕໍ່ອກູ້ມາຍແລະ ນີ້
ໜັ້ນທີ່ນັ້ນກັນປະເທດ ທ່າຍແລ້ວຮ່ວມການໂດຍທາງເສີຍການ໌
ແລະ ອື່ນ ຖ້າກ່າຍໃນເງື່ອນໄຂແລະ ໂດຍອາກາຮຖໍ່ກູ້ມາຍບໍ່ຜູ້ທີ່

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เดิม ๔๕ หน้า ๕๓๗

អនាគី ៣

สภาพัฒนราชนิร

มาตรา ๑๖ ถ้าผู้แทนรายวิชประกอบด้วยสมาคมชีกซึ่งรายวิชเป็นผู้เลือกตั้งขึ้น

มาตรา ๑๙ คุณสมบัติแห่งผู้เลือกตั้ง และผู้สมัครรับ^๔
เลือกตั้งอีกทั้งวาระเลือกตั้ง และจำนวนสมาชิก ให้เป็นไป^๕
ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๙ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร ให้อธิบูรณ์ในตำแหน่ง^๒
ได้คราวละสี่ปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลง เพราะเหตุอันนอก
จากดึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนให้
เต็มตำแหน่งทั่วไป อีก แต่สมาชิกที่เข้ามาแทนนั้นให้อธิบูรณ์ใน
ตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๕ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภานิติบัญญัติ
รายวันต้องปฏิญาณในที่ประชุมแห่งสภา ว่าจะรักษาไว้และ
ปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐ สมาชิกสภាដ้วยเงนรายวัน ป้อมเป็นผู้แทนของปวงชนชาวยสยาม มิใช่แทนแต่ละเพุาะผู้ที่เลือกตั้งตนขึ้นมา ต้องปฏิบัติหน้าที่ความความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัตินอบหมายไว้

ເລີ່ມຊະກິດ ທັນວາຄມ ແລະ ດຸກ
ເລີ່ມຊະກິດ ທັນວາຄມ ແລະ ດຸກ

ມາຕຣາ ໂດຍ ສມາຊືກກາພແໜ່ງສກາຜູ້ແທນຮາມງູຽນສິນສຸດ
ລົງ ເນື້ອ

(១) ຄຶກຄາວອອກຕາມວາຮະ ອົບອື່ນສກາ

(២) ຕາຍ

(៣) ລາອອກ

(៤) ຂາດຄຸນສົມບົດຕີຂອງຜົ່ນຄຣັບເລືອກຕິ່ງຕາມກູ່ມາຍ
ວ່າດ້ວຍການເລືອກຕິ່ງສມາຊືກສກາຜູ້ແທນຮາມງູຽ

(៥) ສກາຜູ້ແທນຮາມງູຽວິນິຈນັຍໃຫ້ອອກຈາກທຳແໜ່ງໂດຍ
ເຫັນວ່າມີຄວາມປະເພດຕີໃນທາງ ຈະນຳມາຫຸ່ງຄວາມເສື່ອມເສີຍແກ່
ສກາ ມຕີໃນຂຶ້ນຕີ້ອນມີເສີຍຝຶກ ມີຕໍ່ກວ່າສອງໃນສານຂອງຈຳນວນ
ສມາຊືກທີ່ມາປະໜຸມ

ມາຕຣາ ໂດຍ ພຣະນາກມໍ້ຕະຫີ່ທຽ່ງຕິ່ງສມາຊືກໃນສກາຜູ້ແທນ
ຮາມງູຽຕາມມີຂອງສກາ ໃຫ້ເປັນປະຫານແໜ່ງສກາທັນນາຍ
ເປັນຮອງປະຫານນາຍທັນນີ້ ອົບອໝາຍນາຍກີ່ໄດ້

ມາຕຣາ ໂດຍ ປະຫານແໜ່ງສກາມີທັນນາທີ່ດຳເນີນກິດຕາງຂອງ
ສກາໃຫ້ເປັນໄປຕາມຮະເບີນ ຮອງປະຫານມີທັນນາທີ່ກະທຳ
ກິດຕາງແທນປະຫານໃນເນື້ອປະຫານໄມ້ອູ່ທີ່ໄມ້ສາມາຮຸກປົງບົດ
ທັນນາທີ່ໄດ້

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๕๓๕

มาตรา ๒๕ ในเมื่อประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกเลือกตั้งกันเองขึ้นเป็นประธานการประชุมในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๒๖ การประชุมทุกคราว ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา ๒๗ การลงมติวินิจฉัยข้อปรบกyanนั้น ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นไว้แต่เรื่องซึ่งมีบทบัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญ

สมาชิกคนหนึ่งยื่นมติเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๒๙ ในที่ประชุมแห่งสภा สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแสดงข้อความหรือแสดงความเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน ท่านว่าเป็นเอกสารที่อันเด็ดขาด ผู้ใดจะนำเข้าไปเป็นเหตุพ้องร้องว่าสมาชิกผู้นั้นในทางใด ๆ ไม่ได้

เอกสารที่นักศึกษาคุณครองไปถึงผู้พิมพ์และโฆษณาภาระงานการประชุมโดยคำสั่งของสภा และคุณครองไปถึงบุคคลที่สภากำชี้ญานแสดงข้อความหรือออกความเห็นในที่ประชุมด้วย

ເສັ່ນ ๔๘ ພັ້ນ ๕๕๐ ຮາຊກົງຈານນຸບກາຍ ວັນທີ ๑๐ ຊັນຈານ ແລະ ອັດ

ມາດຕາ ๒๙ ໃນປີໜຶ່ງທ່ານໄໝ້ສັນຍປະຊຸມສາມັ້ນຢູ່ສັນຍ
ຫົນງຫຼືອຫລາຍສັນຍ ແລ້ວແຕ່ສຳກາະກຳທັນຕ ກາຣປະຊຸມຄົງ
ແຮກທົ່ວກຳທັນດໃຫ້ສຳນັກໄດ້ນຳປະຊຸມກາຍໃນເວລາເກົ່າສົນວັນ
ນັບແຕ່ກາຣເລື່ອກຕິ່ງເສົ່າງແລ້ວ ວັນເຮັ່ມສົມບູປະຊຸມສາມັ້ນ
ປະຈຳປີ່ ທ່ານໄໝ້ສຳກຳທັນດ

ມາດຕາ ೨៩ ສັນຍປະຊຸມສາມັ້ນຢູ່ສັນຍຫົນງໆທ່ານວ່າມີກຳທັນດ
ເວລາເກົ່າສົນວັນ ແຕ່ພຣມໜາກຍັດຕີຍີ່ຈະໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້
ຂໍາຍເວລາອອກໄປກໍ່ໄດ້

ອນ່ງໃນຮະຫວ່າງເວລາເກົ່າສົນວັນນີ້ ຈະໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້
ໄໝ້ປົດປະຊຸມກໍ່ໄດ້

ມາດຕາ ៣០ ພຣມໜາກຍັດຕີຍີ່ທຽງເວີກປະຊຸມສຳຜູ້ແທນ
ຮາຍໝູດຕາມສັນຍປະຊຸມ ແລະທຽງເປີດປົດປະຊຸມ

ພື້ນປົດປະຊຸມ ຈະທຽງພຣະກຽມນາເສດ້ຈິພຣະຮາຊູດຳເນົົ່ງ
ນາທຽງທຳຫຼືອຈະໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້ຮັບທາຍາທທີ່ບຽນດຸນ໌ທີກາວະ
ແລ້ວ ມີອໜາຍກັບສົມນຕີກະທຳພື້ນປົດປະຊຸມກໍ່ໄດ້

ມາດຕາ ៣១ ເນື້ອເປັນກາຣຈຳເປັນເພື່ອປະໂຍ່ນແໜ່ງຮັບ
ພຣມໜາກຍັດຕີຍີ່ຈະທຽງເວີກປະຊຸມວິສາມັ້ນ ແໜ່ງສົກຈິຜູ້ແທນ
ຮາຍໝູດກໍ່ໄດ້

ວັນທີ ၁၀ ທັນວາກນ ၂၅၈၄ ລາຊກົງຈານເບກຍາເລີ່ມຕົ້ນ ດີ ນໍາໃຊ້

พากรา ๓๖ เมื่อสมรชิกสภាដูແທນຣາຍຢູ່ນມືຈຳນວນໄນ້
ທໍາກວ່າຫັນໃນສາມຂອງຈຳນວນທີ່ໜົດ ເහັນເປັນການຈຳເປັນ
ເພື່ອປະໂຍບນີ້ເໜ່ງຮູ້ແລ້ວ ຍ່ອມມີສີທີ່ຈົວມັກນັ້ນທຳຄຳຮົ່ວງຂອງ
ທົ່ວປະຫານແຫຼ່ງສກາ ໄກ້ນໆຄວາມການບັນຄມຖຸລຂອງໄຫ້ທຽງ
ເຮື່ອກປະຊຸມວິສາມ້ຜູ້ແທນຣາຍຢູ່ໄດ້ ໃນກຣົນເຫັນນີ້
ທ່ານໄຫ້ປະຫານແຫ່ງສການໍາຄວາມການບັນຄມຖຸລແລະຮັບສັນອັນ
ພະບນມຣາຈໂອງກາ

มาตรา ๓๓ ในระหว่างสมัยประชาชุม ผู้ใดจะพ้องสมานซิก
แห่งสภานในทางอิรษฎา ท่านว่าศาลจะต้องได้รับอนุญาตจาก
สภาก่อนจึงพิจารณาได้ และการพิจารณาคดีนั้นต้องมิให้
เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาเข้าประชุม

องค์การพิจารณาตัดที่ศาลาได้กระทำไปก่อน มีคำอ้างว่า
ผู้ต้องหาเป็นสมาชิกสหภาพแทนราษฎรนั่น ท่านว่าเป็นอัน
ใช่ๆ

มาครุฯ ๓๔ ในระหว่างสมัยปราชุณ ห้ามนิให้จับหรือ
หมายเรียกตัวสมาชิกไปกักขัง เว้นไว้แต่จับในขณะกระทำ
ผิด พฤติท้องรื้นรายงานไปยังประธานแห่งสภा และประธาน
แห่งสำนักอาชีวสั่งปล่อยผู้ถูกจับให้พ้นจากการกักขังได้

เดือน ๔๖ หน้า ๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕

มาตรา ๓๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจ
ที่จะบุบสภាឡຸແກນរາມฎົງ
เพื่อให้รำฎາດเลือกตั้งสมาชิกมา
ใหม่ ในพระราชบัญญัติการให้บุบสภาระนี้ ต้องมีกำหนด
ให้เลือกตั้งสมาชิกใหม่ภายในเก้าสิบวัน . . .

มาตรา ๓๖ บรรดาพระราชบัญญัติทั้งหลาย จะตรา
ขึ้นเป็นกฎหมายได้แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของสภាឡຸ
ແກນรາມฎົງ

มาตรา ๓๗ งบประมาณแผ่นดินประจำปี ท่านว่าต้อง^๑
ตราขึ้นเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าและพระราชบัญญัติออกไม่
ทันปีใหม่ ท่านให้ใช้พระราชบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้น^๒
ไปพลา

มาตรา ๓๘ เมื่อสภាឡຸແກນรາມฎົງได้ร่างพระราชบัญญัติ
ขึ้นสำเร็จแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้า ๑ ถวาย
เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ท่านให้ใช้บังคับเป็น^๓
กฎหมายได้

มาตรา ๓๙ ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย
ร่างพระราชบัญญัตินี้ จะได้พระราชทานคืนมาบังสภากาย^๔
ในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำทูลเกล้า ๑ ถวาย

ในที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบน្ទกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๕๕๓

ก็ต้องร่วมมือให้พระราชทานคุณมาบังสภากาญจน์ในหนึ่งเดือนนี้ ก็ต้องสถาปัตยต่อไปใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ ถ้าแล้วสถาปัตยตามเดิมไว้ ท่านให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มีได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลงมาภายในสิบห้าวันแล้ว ท่านให้ประกาศพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

มาตรา ๔๐ สถาปัตยแทนรายภูมิอำเภอควบคุมราชการแผ่นดิน

ในที่ประชุม สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ลงคะแนนต่อในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรียอมทรงไว้ว่าชั้งสิทธิ์จะไม่ต่อรอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

มาตรา ๔๑ สถาปัตย์อัมทรงไว้ว่าชั้งสิทธิ์ที่จะลงมติความไว้ใจในรัฐมนตรีรายตัวหรือทั้งคณะ

ผู้ตัดสินใจไว้ใจนั้น ท่านมิให้ลงมติในวันเดียวกันกับวันที่ปรึกษา

ເລີ່ມ ๔๘ ທັນທຶນ & ๔๙ ຮາຊກິຈຈານເບກຍາ ວັນທີ ๑๐ ພັນວາຄມ ೨୫୯୯

ມາຕຣາ ๔๖ ກາຮປະຊຸມຂອງສກາຜູ້ແທນຮາຍຄູ່ບໍ່ມີເປັນເປົ້າ
ກາຮປະຊຸມ ຕາມລັກນະໂທຈະໄດ້ກໍາຫັນດໄວ້ໃນຂໍ້ອັນກັນຂອງ
ສກາ ແຕ່ກາຮປະຊຸມດັ່ງກີ່ຍໍ່ມີໄດ້ ໂນ້ອຄນະຮັກມນຕ່ວົງ
ຂອງຮ່ວມສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍຄູ່ຮ່ວມກັນໄຟ້ຕໍ່ກວ່າສືບໜ້າຄນ
ຮ່ວງຂອງ

ມາຕຣາ ๔๗ ສກາຜູ້ແທນຮາຍຄູ່ມີອຳນາຈ ເລື້ອກສາມາຊີກຕັ້ງ
ເປົ້າຄະກຽມາຊີກກາຮສາມັ້ນ ແລະມີອຳນາຈເລື້ອກນຸ້ຄຄລີ້ມີເປົ້າ
ສາມາຊີກຮ່ວມໄດ້ເປົ້າສາມາຊີກກີ່ຕາມ ເປົ້າຄະກຽມາຊີກກາຮ
ວິສາມັ້ນ ເພື່ອກະທຳກິຈກາຮຮ່ວມພິຈາລາສອບສຸວນຂໍ້ຄວາມ
ໄດ້ ຈຸ່ງ ອັນຍໍ່ໃນວົງງານຂອງສກາແລ້ວຮາຍງານຕ່ອສກາ ຄະ
ກຽມາຊີກທີ່ກໍລ່າວັນຍໍ່ມີອຳນາຈເຮັດບຸກນຸ້ຄຄລີ້ມີ ມາຮັງແງ
ແສດງຄວາມເຫັນໃນກິຈກາຮທີ່ກະທຳຮ່ວມພິຈາລາສອບຍັນນີ້ໄດ້

ເອກສີທີ່ທີ່ນີ້ມີຢູ່ໃນມາຕຣາ ๒୯ ນີ້ ທ່ານວ່າຄຸ້ມຄອງ
ດິນນຸ້ຄຄລີ້ມີກະທຳໜ້າທີ່ຕາມມາຕຣານີ້ດ້ວຍ

ມາຕຣາ ๔๙ ກາຮປະຊຸມຄະກຽມາຊີກກາຮຕາມມາຕຣາ ๔๗
ນີ້ ທ່ານວ່າຕ້ອງມີກຽມາຊີກກາຮປະຊຸມໄຟ້ຕໍ່ກວ່າກິ່ງຈຳນວນ
ຈຶ່ງເປັນອົງຄປະຊຸມໄດ້

ມາຕຣາ ៥୦ ສກາຜູ້ແທນຮາຍຄູ່ມີອຳນາຈ ຕັ້ງຂໍ້ອັນກັນກາຮ
ປະຊຸມແລະກາຮປົກຍາຂອງສກາ ເພື່ອດຳເນີກກາຮຕ່າມນັກ
ນັ້ນຢູ່ແກ່ຮ່ວມນຸ້ຄນີ້

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ หน้า ๕๕๕

หมวด ๔

คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๖ พระมีหากษัตริย์ทรงตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นคณะ
หนึ่ง ประจำกองด้วยนายกนายหนึ่ง และรัฐมนตรีอีกอย่าง
น้อยสิบสี่นาย อีกอย่างมากยี่สิบสี่นาย

ในการตั้งนายกรัฐมนตรี ประธานแห่งสภาเป็นผู้ลงนาม
รับสนองพระบรมราชโองการ

ให้คณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๔๗ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีอีกสิบสี่นาย
ต้องเดือจากสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎร นอกนั้นจะเลือก
จากผู้ที่เห็นว่ามีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ แม้มิได้เป็น
สมาชิกของสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่อาจดำรง
ตำแหน่งการเมืองได้

มาตรา ๔๙ รัฐมนตรีผู้มิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
นั้น ยื่นหนังสือขอไปประชุมและแสดงความเห็นในสภาผู้แทน
ราษฎรได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

รอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ นั้น ท่านให้นำมาใช้
คุ้ยโดยอนุโลม .

ເສັ່ນ ៥ ກນົດ ៥ ຮາງກົງຫານເບກຍາວັນທີ ១០ ທັນວາຄມ ២៥៧៥

ມາຕຣາ ៥ កາຮຕິ່ງສມາຊືກສກາຜູ້ແກນຮາມຢູ່ເປັນຮູ່ມູນຕົ້ນ
ນີ້ ໄມ້ທຳໄໝຜູ້ໄດ້ຮັບຕິ່ງຈຳຕ້ອງລາວອກຈາກສມາຊືກກາພ

ມາຕຣາ ៥ ឯ ໃນກາຮບວິຫາຮາຈກາຮແຜ່ນດິນຄະຮູ່ມູນຕົ້ນ
ຕ້ອງປັບປຸງບົດທິພນໍາທີ່ຕ່ວຍຄວາມໄວ້ໄວຂອງສກາຜູ້ແກນຮາມຢູ່

ຮູ່ມູນຕົ້ນຜູ້ໄດ້ຮັບແຕ່ງຕິ່ງໃຫ້ນູ່ມູ່ຈາກກະທຽວທະນວກກາ
ຕ້ອງຮັບຜິດຂອບໃນໜ້າທີ່ຂອງຄົນທ່ອສກາຜູ້ແກນຮາມຢູ່ໃນທາງ
ຮູ່ອະຮົມນູ່ມູ່ແລະຮູ່ມູນຕົ້ນທຸກຄົນຈະໄດ້ຮັບແຕ່ງຕິ່ງໃຫ້ນູ່ມູ່ຈາກ
ກະທຽວທະນວກກາຮຮ້ອມໄມ້ກໍ່ຕາມ ຕ້ອງຮັບຜິດຂອບຮ່ວມກັນໃນ
ນິຍາຍທີ່ໄປຂອງຮູ່ມູນຕົ້ນ

ມາຕຣາ ៥ រູ່ມູນຕົ້ນທີ່ຄະະທີ່ຕ້ອງອອກຈາກຕຳແໜ່ງເນື້ອ
ສກາຜູ້ແກນຮາມຢູ່ລົມດີໄມ້ໄວ້ໃນຄະະ ອ່ອມເນື້ອສກາຜູ້ແກນ
ຮາມຢູ່ຮູ່ມູນຕົ້ນທີ່ໄຫ້ຄວາມໄວ້ໄວແກ່ຄະະຮູ່ມູນຕົ້ນໃນຂະະເຂົ້າບໜ້າ
ທີ່ນີ້ສັນສຸດລົງ ໃນກຣົນທີ່ສອງນີ້ ທ່ານວ່າຄະະຮູ່ມູນຕົ້ນ
ທີ່ອັກນີ້ ຕ້ອງອູ່ໃນ ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອດຳເນີຣກາຮໄປ ຈົນກວ່າຄະະ
ຮູ່ມູນຕົ້ນທີ່ສັນສຸດລົງໃໝ່ຈະເຂົ້າບໜ້າທີ່

ນອກຈາກນີ້ຄວາມເປັນຮູ່ມູນຕົ້ນຈະສັນສຸດລົງຈະເພັະຕົວໂດຍ

(១) ຕາຍ

(២) ລາວອກ

(៣) ຂາດຄຸນສມນັບຕິຕາມມາຕຣາ ៤០ (៥)

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๕๕๖

(๔) สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้ว่าใจ

มาตรา ๕๒ ในเหตุนักเดินซึ่งจะเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้ทันท่วงทีมิได้ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับด้วยเช่นพระราชบัญญัติได้

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ท่านให้นำพระราชกำหนดนั้นเสนอต่อสภาเพื่ออนุมัติ ถ้าสภาอนุมัติแล้ว พระราชกำหนดนั้นก็เป็นพระราชบัญญัติต่อไป ถ้าสภามิอนุมัติไว้ พระราชกำหนดนั้นก็เป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงภารกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

คำอนุมัติและไม่อนุมัติของสภาที่กล่าวว่า ท่านว่าให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕๓ พระมหากษัตริย์ทรงประกาศใช้กฎหมายอัยการศึกตามด้วยณและวิธีการในพระราชบัญญัติกฎหมายอัยการศึก

มาตรา ๕๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้วังพระราชอำนาจในการประกาศสงเคราะห์และวิธีการในพระราชบัญญัติกฎหมายอัยการศึก และทำหมันสื่อสัญญาอื่น ๆ กันนานาประเทศ

การประกาศสงเคราะห์นั้น จะทรงทำต่อเมื่อไม่ขัดแก่บทบัญญัติแห่งกฎหมายนิบัติชาติ

เล่ม ๔๕ หน้า ๕๔๙ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕

หนังสือสัญญาใด ๆ มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตสยาม
หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา
ใช่รึ ท่านว่าต้องได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร
มาตรา ๕๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้วัชพรประราชอภินاجที่
จะพระราชทานอภิญญาไทย

มาตรา ๕๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้วัชพระประราชอภินاجที่
จะตราพระราชบัญญัติให้โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๕๗ ภายในบังคับแห่งมาตรา ๓๒ และ ๕๖ บท
กฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ
อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ท่านว่ารัฐมนตรีนายหนึ่งต้อง^{ดู}
ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการเป็นผู้รับผิดชอบ

หมวด ๕

ศาล

มาตรา ๕๘ การพิจารณาพิพากษาอրรถกิจ ท่านว่าเป็น
อำนาจของศาลโดยจะเพาะ ซึ่งจะต้องดำเนินตามกฎหมาย
และในนามพระมหากษัตริย์

มาตรา ๕๙ บรรดาศาลมีหลักทั้งหมดที่ขึ้นไว้แต่โดยพระ
ราชบัญญัติ

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๕๕๘

มาตรา ๖๐ ผู้พิพากษายื่อมมืออิสสระในการพิจารณา
พิพากษาอրรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

หมวด ๖

บทสุดท้าย

มาตรา ๖๑ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ๆ มีข้อความ
ແย়েງหรือขัดแย้งรัฐธรรมนูญ ^{นี้} ท่านว่าบันญัตินั้น ๆ เป็น^น
ไม่ชอบ

มาตรา ๖๒ ท่านว่าสถาบันราชธนร เป็นผู้ทรงไว้ชั่ง
สิทธิเด็ดขาดในการตีความแห่งรัฐธรรมนูญ ^{นี้}

มาตรา ๖๓ รัฐธรรมนูญ ^{นี้} จะแก้ไขเพิ่มเติมได้แต่
โดยเงื่อนไขต่อไปนี้

๑. ผู้ตัดข้อแก้ไขเพิ่มเติม ท่านว่าต้องมาจากคณะ
รัฐมนตรีทางหนึ่ง หรือมาจากการสมาชิกสถาบันราชธนร ^{ซึ่ง}
รวมกันมีจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่แห่งจำนวนสมาชิกทั้งหมด
ทางหนึ่ง

๒. เมื่อสมาชิกได้ลงมติครั้งหนึ่งแล้ว ท่านให้รอไว้
หนึ่งเดือน เมื่อพ้นกำหนดแล้วให้นำขึ้นเสนออสภากเพื่อลง
มติอีกครั้งหนึ่ง

ເຕັມ ៥៥ ພັນຊ່າຍ ຮາຊກິຈຈານເບກຍາວັນທີ ១០ ພັນວາຄມ ២៥ໜຸດ

๓. ກາຣອອກເສື່ຍງລົງຄະແນນ ທ່ານໃຫ້ໃຊ້ວິຊີເວີຍກຳຊ້ອ ແລະ ຕ້ອງມີເສື່ຍງເຫັນຂອບດ້ວຍກາຣເກົ່າໄຂເພີ່ມເຕີນນັ້ນ ໄນຕໍ່ ກ່າວສາມໃນສ່ແໜ່ງຈຳນວນສາມາຊີກທີ່ໜົດ

ເມື່ອກາຣອອກເສື່ຍງລົງຄະໄດ້ເປັນໄປຕາມທີ່ກຳຖ້ວຂ້າງບັນນີ້ ແລ້ວ ທ່ານຈຶ່ງໃຫ້ດຳເນີຣາກຕ່ອໄປຕາມບທນັ້ນຢູ່ຕິມາຕຣາ ៣៨, ៣៩

ໜົວດົກ

ກາຣໃຊ້ຮູ້ຮຽນນຸ້ມູນແລະບທນະເພາະກາລ

ມາຕຣາ ៦៤ ກາຍໃນນັ້ນຄັນແໜ່ງບທນັ້ນຢູ່ຕິມາຕຣາ ໃຫ້ ໃຊ້ຮູ້ຮຽນນຸ້ມູນຕັ້ງແຕ່ວັນປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ

ມາຕຣາ ៦៥ ເມື່ອຮານໝາຍຜູ້ສີທີ່ອອກເສື່ຍງເລືອດຕັ້ງສາມາຊີ ສກາຜູ້ແທນຮານໝາຍຕາມບທນັ້ນຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນຸ້ມູນ ຍັງມີ ກາຣສຶກຍາໄມ່ຈົບປະກົມສຶກຍາສາມັ້ນຢູ່ມາກກ່າວກິ່ງຈຳນວນທີ່ໜົດ ແລະ ອ່າງໆໜ້າທີ່ໜົດໄມ່ເກີນກ່າວສົນປີ ນັບແຕ່ວັນໃຊ້ພະຮາຊນັ້ນຢູ່ຕິ ຮහນນຸ້ມູນກາຣປົກກອງແຜ່ນດີນສຍາມຫ້ວຽວ ພ.ສ. ២៥ໜຸດ ສກາຜູ້ແທນຮານໝາຍປະກອບດ້ວຍສາມາຊີ ໂ ປະເກທນມີຈຳນວນເທົ່າກັນ

(១) ສາມາຊີປະເກທນທີ່ ១ ໄດ້ແກ່ຜູ້ຮານໝາຍເລືອດຕັ້ງຂຶ້ນ ຕາມເງື່ອນໄສໃນບທນັ້ນຢູ່ຕິມາຕຣາ ១៦, ១៧

วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๗๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ หน้า ๔๗

(๒) สมาชิกประเกทที่ ๒ ได้แก่ผู้ซึ่งพระมหามัยคริย์ทรงตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างเวลาที่ใช้บัญญัติจะเพาะกາດในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๕๗๔

มาตรา ๖๖ ในระหว่างกำหนดเวลาที่กล่าวในมาตรา ๖๕ หากว่ามีการยุบสภาตามความในมาตรา ๓๕ ไว้ริ ท่านว่ามีการเลือกตั้งสมาชิกใหม่จะเพาะในส่วนสมาชิกประเกทที่ ๑

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๑ (๑)(๓)(๔)

(๔) ท่านว่าสมาชิกประเกทที่ ๒ คงอยู่ในตำแหน่งได้ตลอดเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๕ แต่ท่านมิให้มีการประชุมตำแหน่งการของสภาในระหว่างที่สภาต้องยุบตามความในมาตรา ๓๕

มาตรา ๖๘ ในระหว่างเวลาดังที่ใช้รัฐธรรมนูญฯ จนกว่าสมาชิกตามมาตรา ๖๕ นั้นจะได้เข้ารับหน้าที่แล้ว ท่านว่า สภาผู้แทนราษฎรคงประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีอยู่แล้วโดยพระราชบัญญัติ ธรรมนูญ การปักธง แผ่นดินสยามซึ่งตรา
พ.ศ. ๒๕๗๕

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

- พระยานโนปกรณ์นิติธาดา
- ประธานคณะกรรมการราษฎร